

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13, 89/16 i 5/22) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 103/08 i 5/22), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2021. GODINU SAVEZA ZA BOLJU BUDUĆNOST BIH

Broj: 03-07-06-404/22
Sarajevo, 29.03.2024. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	5
Predmet pregleda i kontrole	5
Cilj pregleda i kontrole	5
Obim pregleda i kontrole	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE.....	6
5.1 NALAZI	6
5.2 PREPORUKE.....	13

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Saveza za bolju budućnost BiH za 2021. godinu.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskog izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu, utvrđeno je da je Savez za bolju budućnost BiH prekršio odredbe člana 4. stav (1), člana 6. stav (5), člana 8. stav (4), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornje napomene, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Saveza za bolju budućnost BiH za 2021. godinu.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da se revizija obavlja provjerama na bazi uzorka i da postoje ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Savez za bolju budućnost BiH se finansirao iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	22.591,84	2,66
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	25.997,00	3,06
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	25.798,16	3,03
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	773.858,02	91,05
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	848.245,02	99,80
II	Ostali prihodi i drugo	1.622,15	0,20
	Izvori finansiranja (I+II)	849.907,17	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala rashode u ukupnom iznosu od 653.863,31 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Savez za bolju budućnost BiH. Skraćeni naziv stranke je SBB.

Politička stranka je rješenjem broj: 065-0-F1-09-000035 od 30.10.2009. godine registrovana kod Općinskog suda u Sarajevu, pod nazivom Savez za bolju budućnost Bosne i Hercegovine i skraćenim nazivom SBB BiH. Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu broj: 065-0-F1-10-000007 od 31.05.2010. godine, rješenjem broj: 065-0-F1-11-000002 od 18.02.2011. godine i rješenjem broj: 065-0-F1-14-000013 od 14.05.2014. godine upisana je promjena sjedišta i naziva političke stranke. Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu broj: 065-0-F1-20-000003 od 02.06.2020. godine upisana je promjena naziva političke stranke, koji glasi: Savez za bolju budućnost BiH i skraćeni naziv SBB.

Sjedište političke stranke je u Sarajevu, ulica Tešanjska 24 A.

Lice ovlašteno za zastupanje stranke, prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu je Edis Ramović, direktor stručnih službi. Prema podacima iz rješenja Općinskog suda u Sarajevu, lice ovlašteno za zastupanje i predstavljanje stranke je Fahrudin Radončić.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2021. godinu je Edis Ramović.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu, organizacionu strukturu Saveza za bolju budućnost BiH čine:

- Centrala,
- 8 kantonalnih odbora,
- 84 gradska i općinska odbora i

- Klub poslanika.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Saveza za bolju budućnost BiH za 2021. godinu.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Obim pregleda i kontrole finansijskog izvještaja Saveza za bolju budućnost BiH obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju obavila je reviziju i pregled finansijskih izvještaja Saveza za bolju budućnost BiH u periodu od 2010. do 2020. godine, nakon čega su izdati izvještaji o reviziji, odnosno izvještaji o pregledu sa nalazima revizije, mišljenjem revizora i preporukama stranci.

Nakon izvršene revizije finansijskih izvještaja za 2020. godinu, Služba za reviziju je izdala Izvještaj o reviziji sa mišljenjem revizora, nalazima revizije i preporukama stranci da finansijska sredstva obezbijedena za finansiranje stranke troši u skladu sa svojim programom i statutom, da u skladu sa odredbama člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka, priloge prikupljene u gotovom novcu uplaćuje na transakcijski račun u roku od 10 dana od dana prijema uplate, da se, u skladu sa odredbama člana 6. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka, prilozi uplaćuju na račun centrale stranke, da se ne finansira iz zabranjenih izvora, da u skladu sa odredbama člana 11. Zakona o finansiranju političkih stranaka uspostavi interne finansijske kontrole nad nižim organizacionim dijelovima političke stranke radi sprečavanja pogrešnog evidentiranja prihoda i rashoda, da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da uspostavi i vodi pravilne, pravovremene i potpune evidencije o gotovom novcu, приходima, rashodima i obavezama, da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i Pravilnikom o predizbornim i postizbornim finansijskim izvještajima političkih stranaka i da postupa u skladu sa podzakonskim aktima koje donosi Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine. Takođe, stranci je preporučeno da sadržaj potvrde uskladi sa odredbama člana 6. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, da uspostavi upravljanje gotovinom putem blagajne i uvede obavezu vođenja blagajničkih izvještaja na dnevnom nivou uz obavezne priloge, da poslovanje blagajne uredi tako da se razgraniče dužnosti odobravanja isplate, evidentiranja i isplate gotovine uz prethodno definisanje visine blagajničkog maksimuma i poštovanje propisa o gotovinskom poslovanju, da definiše postupke trošenja finansijskih sredstava stranke i da izvrši popis imovine i obaveza i provede odgovarajuća knjiženja u poslovnim knjigama.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2021. godinu, utvrđeno je da Savez za bolju budućnost BiH nije ispoštovao sve preporuke revizije.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

a) Savez za bolju budućnost BiH prekršio je odredbe člana 4. stav (1)¹ Zakona o finansiranju političkih stranaka.

(1) Stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju za 2021. godinu iskazala ukupne rashode u iznosu od 653.863,31 KM.

Uvidom u Program utroška sredstava za 2021. godinu koji je dostavio Savez za bolju budućnost BiH, utvrđeno je da je stranka planirala troškove u ukupnom iznosu od 915.787,00 KM.

Analizom dostavljenog Programa utroška sredstava za 2021. godinu, utvrđeno je da stranka nije planirala sve troškove, a da je pojedine troškove ostvarila u većem iznosu od planiranih, kako slijedi:

- Stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala troškove prethodnih godina u iznosu od od 2.973,23 KM, ostale nematerijalne troškove u iznosu od 463,89 KM, ostale rashode u iznosu od 140,19 KM i troškove obezbjeđenja u iznosu od 1.216,10 KM, koje nije planirala Programom utroška sredstava za 2021. godinu.

- Stranka je planirala troškove električne energije, goriva i maziva u iznosu od 15.000,00 KM, a ostvarila je troškove električne energije u iznosu od 6.214,72 KM i troškove goriva i maziva u iznosu od 10.930,27 KM, što je za 2.144,99 KM više od planiranih troškova.

- Savez za bolju budućnost BiH je planirao troškove ostalih zakupnina u iznosu od 3.000,00 KM, a u 2021. godini, navedene troškove je ostvario u iznosu od 6.965,70 KM, što je za 3.965,70 KM više u odnosu na sredstva planirana Programom utroška sredstava.

- Savez za bolju budućnost BiH je troškove reklame i propagande planirao u iznosu od 17.000,00 KM, a iste je ostvario u iznosu od 26.252,97 KM, što je za 9.252,97 KM više u odnosu na plan.

- Stranka je troškove knjigovodstvenih usluga iskazala u iznosu većem za 669,24 KM u odnosu na planirani iznos. Programom utroška sredstava za 2021. godinu troškovi knjigovodstvenih usluga planirani su u iznosu od 14.040,00 KM, a stranka je iste, u obrascima godišnjeg finansijskog izvještaja, iskazala u iznosu od 14.709,24 KM.

- Planirane troškove usluga stranka je prekoračila za 6.607,91 KM. U programu utroška sredstava troškovi usluga planirani su u iznosu od 3.000,00 KM, a isti su ostvareni u iznosu od 9.607,91 KM.

- Savez za bolju budućnost BiH je troškove reprezentacije planirao u iznosu od 20.000,00 KM. U obrascu 4.1 godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu stranka je troškove reprezentacije iskazala u iznosu od 32.896,46 KM, što je za 12.896,46 KM više u odnosu na planirana sredstva.

- Savez za bolju budućnost BiH je u programu utroška sredstava planirao troškove bruto plata zaposlenih u iznosu od 183.216,00 KM, a u obrascu 4.1 godišnjeg finansijskog izvještaja ove troškove je iskazao u iznosu od 200.918,68 KM, odnosno više za 17.702,68 KM od planiranih.

- Planirane troškove poreza i drugih obaveza stranka je prekoračila za 146,78 KM. Stranka je ostvarila troškove poreza i drugih obaveza u iznosu od 1.146,78 KM, a iste je planirala u iznosu od 1.000,00 KM.

- Savez za bolju budućnost BiH je planirao troškove zakupnine vozila u iznosu od 14.040,00 KM, a iste je ostvario u iznosu od 20.475,00 KM, što je za 6.435,00 KM više od planiranih troškova.

¹ Prema odredbama člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) navedenog Zakona stranka može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

S obzirom da je stranka finansijska sredstva u iznosu od 64.615,14 KM utrošila mimo utvrđenog Programa utroška sredstava za 2021. godinu, prekršila je odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (2) Centrala stranke je u toku 2021. godine isplatila troškove dnevnica u inostranstvu u iznosu od 14.370,00 KM, putne troškove u inostranstvu u iznosu od 3.751,46 KM i usluge noćenja u iznosu od 12.993,56 KM.

Uvidom u putne naloge koji su izdati Edisu Ramoviću, utvrđeno je da je navedeno lice više puta u toku 2021. godine putovalo u Crnu Goru (Tivat) i Hrvatsku (Zagreb), te da su mu po tom osnovu isplaćene dnevnice u iznosima od 100,00 KM do 800,00 KM². Takođe, uvidom u putne naloge utvrđeno je da je kao svrha putovanja navedeno obavljanje službenog posla, a na pojedinim računima za smještaj je kao korisnik smještaja naveden je naziv stranke, a ne lice koje je upućeno na službeni put.

Na osnovu navedenog nije bilo moguće utvrditi u koju svrhu su korištena finansijska sredstva stranke, odnosno da li su sredstva stranke utrošena isključivo za ostvarivanje ciljeva političke stranke.

b) Savez za bolju budućnost BiH je prekršio odredbe člana 6. stav (5) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Uvidom u poslovne knjige i kontrolom izvoda sa transakcionih računa stranke utvrđeno je da je fizičko lice Fahrudin Radončić više puta u toku godine uplatio sredstva na račun stranke i to: dana 19.01.2021. godine donaciju u iznosu od 10.000,00 KM, dana 26.01.2021. godine donaciju u iznosu od 5.000,00 KM i dana 21.12.2021. godine članarinu u iznosu od 2.500,00 KM. Ukupan iznos uplaćenih sredstava od fizičkog lica Fahrudin Radončić, predsjednika stranke u toku 2021. godine iznosio je 17.500,00 KM.

Kako je ukupan iznos sredstava, uključujući i članarinu, koje je član političke stranke u toku jedne kalendarske godine uplatio na račun političke stranke veći za 2.500,00 KM od zakonom dozvoljenog iznosa, Savez za bolju budućnost BiH je prekršio odredbe člana 6. stav (5) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

c) Savez za bolju budućnost BiH je prekršio odredbe člana 8. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu pregleda finansijskog izvještaja, utvrđeno je da je Savez za bolju budućnost BiH primio prilog u iznosu od 15.000,00 KM od pravnog lica koje je sklopilo ugovore o javnim nabavkama roba sa organima izvršne vlasti na svim nivoima u Bosni i Hercegovini, a čija je vrijednost veća od 10.000,00 KM, čime je prekršio odredbe člana 8. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju za 2021. godinu iskazala nenovčanu donaciju pravnog lica „ROBOT GENERAL TRADING Co“ d.o.o. Sarajevo u iznosu od 15.000,00 KM. Navedeno pravno lice je dana 14.04.2021. godine donijelo odluku o otpisu duga Savezu za bolju budućnost BiH u iznosu od 15.000,00 KM, na osnovu koje je stranka u poslovnim knjigama isknjižila obavezu prema ovom pravnom licu i iskazala prihod od nenovčane donacije.

Uvidom u podatke koje su dostavili Opština Bratunac i Služba za zajedničke poslove institucija BiH, pravno lice „ROBOT GENERAL TRADING Co“ d.o.o. Sarajevo je tokom 2021. godine imalo sklopljen Ugovor sa Opštinom Bratunac o nabavci i isporuci sredstava za higijenu i namirnica za bife Opštinske uprave Bratunac i nabavci namirnica za potrebe organizovanja prijema, manifestacija i sl. ukupne vrijednosti od 18.029,10 KM i Okvirni sporazum o nabavci voća i povrća sa Službom za zajedničke poslove institucija BiH u vrijednosti od 240.798,09 KM.

² Na službenom putu su proveo od 1 do 7 dana.

d) Savez za bolju budućnost BiH prekršio je odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka

Pregledom finansijskog izvještaja, utvrđeno je da Savez za bolju budućnost BiH nije u poslovnim knjigama vodio pravilne i potpune evidencije o gotovom novcu, prihodima, rashodima i obavezama, te obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu nije popunio u skladu sa odredbama Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka (u daljem tekstu: Pravilnik), čime je prekršio odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

(1) Savez za bolju budućnost BiH nije u obrascu 2 (pregled prometa svih transakcionih računa političke stranke) iskazao tačne podatke o svojim transakcionim računima, čime je prekršio odredbe člana 11. Pravilnika.

Naime, Savez za bolju budućnost BiH je u obrascu 2 promet ostvaren putem transakcionog računa broj: 1027080000035947 kod Union banke d.d. Sarajevo iskazao kao promet transakcionog račun broj: 1020500000113197 kod Union banke d.d. Sarajevo koji je ugašen 10.01.2017. godine. Takođe, stranka je promet ostvaren putem transakcionog računa broj: 5520251477796263 kod Addiko banke a.d. Banja Luka iskazala kao promet transakcionog računa broj: 1321002023258212 kod NLB banke d.d Sarajevo.

-Stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju prijavila transakcioni račun broj: 1020500000113197 kod Union banke d.d. Sarajevo, za koji je utvrđeno da je ugašen 10.01.2017. godine. Za navedeni račun stranka je iskazala početno stanje u iznosu od 292,95 KM, ukupan promet ulaza u iznosu 5.900,00 KM, ukupan promet izlaza u iznosu 5.578,50 KM i stanje na dan 31.12.2021. godine u iznosu od 614,45 KM, što su podaci koji odgovaraju prometu po transakcionom računu broj: 1027080000035947 kod Union banke d.d. Sarajevo.

-Savez za bolju budućnost BiH je u godišnjem finansijskom izvještaju dva puta prijavio transakcioni račun broj: 1321002023258212 kod NLB banke d.d Sarajevo sa dva različita prometa. Kontrolom izvoda sa transakcionog računa broj: 5520251477796263 kod Addiko banke, koje je stranka dostavila, utvrđeno je sljedeće: početno stanje u iznosu od 30,00 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 30,00 KM i saldo na dan 31.12.2021. godine u iznosu od 0,00 KM, što odgovara prometu koji je stranka iskazala kao jedan od prometa po transakcionom računu broj: 1321002023258212 kod NLB banke d.d Sarajevo.

(2) Na osnovu obavljenog pregleda, utvrđeno je da stranka u obrascima 3 (izvori finansiranja) i 3-a (prilozi fizičkih lica) nije navela tačne podatke o uplaćenim članarinama i priložima fizičkih lica, čime je prekršila odredbe člana 13. i 14. Pravilnika.

Savez za bolju budućnost BiH je u godišnjem finansijskom izvještaju iskazao članarinu u iznosu od 22.591,84 KM i prihode od donacija u iznosu od 25.997,00 KM.

Kontrolom izvoda sa transakcionih računa i dostavljene dokumentacije utvrđeno je da je stranka primila članarinu u iznosu od 22.027,84 KM i prihode od donacija u iznosu od 26.561,00 KM.

Pregledom finansijskog izvještaja i izvoda sa transakcionih računa, utvrđeno je sljedeće:

1. Stranka je u obrascu 3-a iskazala da je primila donaciju fizičkog lica Kenan Alijagić u iznosu od 680,00 KM, za koju je izdala potvrdu o uplati donacije. Kontrolom izvoda sa transakcionog računa utvrđeno je da je Kenan Alijagić na ime članarine uplatio iznos od 168,00 KM, a na ime donacije iznos od 1.112,00 KM.
2. Stranka je u obrascu 3-a iskazala da je primila donaciju fizičkog lica Rifat Čabrić u iznosu od 1.120,00 KM, za koju je izdala potvrdu o uplati donacije. Kontrolom izvoda sa transakcionog računa utvrđeno je da je Rifat Čabrić uplatio na ime članarine iznos od 24,00 KM, a na ime donacije iznos od 1.280,00 KM.

3. Stranka je u obrascu 3-a iskazala da je primila donaciju fizičkog lica Faruk Ćupina u iznosu od 28,00 KM, za koju je izdala potvrdu o uplati donacije. Kontrolom izvoda sa transakcionog računa utvrđeno je da je Faruk Ćupina na račun stranke uplatio 308,00 KM članarine, a da u toku 2021. godine nije dao donaciju Savezu za bolju budućnost BiH.

Takođe, kontrolom izdatih potvrda o primljenim priložima fizičkih lica, utvrđeno je da stranka u potvrdama nije navela tačne podatke o donatorima ili nije navela sve potrebne podatke o donatorima (broj lične karte i adresa), odnosno podatke o iznosima uplaćenih priloga, čime je prekršila odredbe člana 6. Pravilnika.

Uvidom u izdate potvrde, utvrđeno je da u potvrdama o uplatama donacija za 13 donatora-fizičkih lica nedostaju podaci o broju lične karte i/ili adresi donatora, dok je za navedena tri lica u potvrdama iskazan pogrešan iznos priloga.

- (3) Savez za bolju budućnost BiH u obrascu 3-e (nenovčane donacije i računi koje stranka nije imala obavezu platiti) godišnjeg finansijskog izvještaja nije iskazao tačan iznos primljenih nenovčanih donacija čime je prekršio odredbe člana 13. i 18. Pravilnika.

Pregledom poslovnih knjiga i obrasca 3-e godišnjeg finansijskog izvještaja utvrđeno je da je stranka kao nenovčanu donaciju iskazala prihod po osnovu korištenja poslovnog prostora bez naknade u Visokom u iznosu od 1.008,00 KM. Uvidom u Ugovor o zakupu poslovnog prostora kojim pravo raspolaganja ima grad Visoko, broj 03-1-19-118/20 od 16.07.2020. godine, utvrđeno je da je poslovni prostor dat stranci u zakup i to uz mjesečnu naknadu od 158,42 KM.

Na osnovu naprijed navedenog, utvrđeno je da politička stranka nije ostvarila prihode po osnovu korištenja poslovnog prostora bez naknade u Visokom u iznosu od 1.008,00 KM, čime je prihode od nenovčanih donacija iskazala u većem iznosu za 1.008,00 KM u odnosu na ostvarene.

- (4) U obrascu 3-f (prihodi iz budžeta) stranka nije pravilno iskazala prihode iz budžeta kantona i općina, čime je prekršila odredbe člana 19. Pravilnika.

- Savez za bolju budućnost BiH je u godišnjem finansijskom izvještaju iskazao prihode iz budžeta Kantona Sarajevo u iznosu od 65.729,55 KM i Zeničko-dobojskog kantona u iznosu od 42.680,23 KM.

Uvidom u izvode sa transakcionog računa utvrđeno je da je stranka iz budžeta Kantona Sarajevo u 2021. godini primila sredstva u iznosu od 71.862,89 KM, dok je iz budžeta Zeničko-dobojskog kantona primila sredstva u iznosu od 36.546,89 KM.

- Stranka je u obrascu 3-f godišnjeg finansijskog izvještaja iskazala prihode iz budžeta Opštine Novi Grad u iznosu od 1.562,49 KM, budžeta Općine Novi grad Sarajevo u iznosu od 1.333,32 KM i budžeta Općine Novo Sarajevo u iznosu od 7.296,34 KM.

Kontrolom izvoda sa transakcionog računa utvrđeno je da Savez za bolju budućnost BiH iz budžeta Opštine Novi Grad u toku 2021. godine nije primio finansijska sredstva, dok je iz budžeta Općine Novi grad Sarajevo primio sredstva u iznosu od 3.333,32 KM. Stranka je iz budžeta Općine Novo Sarajevo primila sredstva u iznosu od 6.858,84KM.

- (5) Savez za bolju budućnost BiH je u godišnjem finansijskom izvještaju iskazao ostale prihode u iznosu od 1.662,15 KM.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju i poslovne knjige utvrđeno je da ostali prihodi iznose 65,10 KM, a odnose se na otpis duplo knjiženog računa iz ranijih godina u iznosu 65,00 KM i otpisa sitnih salda u iznosu od 0,10 KM.

Prema izjavi knjigovođe, stranka je, u godišnjem finansijskom izvještaju, kao ostali prihod iskazala korekciju knjiženog predračuna dobavljača „Murix“ d.o.o u iznosu od 1.597,05 KM, a koju je izvršila u poslovnim knjigama u 2020. godini i iskazala u godišnjem finansijskom izvještaju u 2020. godini.

Savez za bolju budućnost je u godišnjem finansijskom izvještaju iskazao ostale prihode u većem iznosu za 1.597,05 KM od stvarnih čime je prekršio odredbe člana 13. Pravilnika.

(6) Uvidom u ugovore o zakupu poslovnih prostora utvrđeno je da stranka u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju nije iskazala sve troškove zakupa poslovnih prostora koje su koristili općinski i gradski odbori: Breza, Novo Sarajevo, Novi grad Sarajevo, Zavidovići, Ključ, Tuzla, Živinice, Vogošća i Visoko, čime je prekršila odredbe člana 21. i 22. Pravilnika.

- Savez za bolju budućnost BiH je iskazao troškove zakupa poslovnog prostora u Brezi u iznosu od 39,29 KM. Uvidom u podatke³ i Ugovor o zakupu poslovnih prostorija od 08.07.2020. godine, utvrđeno je da mjesečni zakup iznosi 39,29 KM, odnosno trošak zakupa za 2021. godinu iznosi 157,16 KM, što je za 117,87 KM više od iznosa koji je stranka iskazala u godišnjem finansijskom izvještaju.
- Stranka je iskazala troškove zakupa za poslovni prostor koje je koristio organizacioni odbor u Općini Novo Sarajevo u iznosu od 1.908,00 KM. Prema podacima koje je dostavila Općina Novo Sarajevo⁴, utvrđeno je da je mjesečni zakup iznosio 173,95 KM, odnosno troškovi zakupa za 2021. godinu iznosili su 2.087,40 KM, što je za 179,40 KM više od iskazanog iznosa.
- Savez za bolju budućnost BiH je iskazao troškove zakupa poslovnog prostora u Općini Novi grad Sarajevo u iznosu od 561,60 KM. Uvidom u Ugovor o zakupu poslovnog prostora od 01.11.2021. godine utvrđeno je da je mjesečni zakup iznosio 351,00 KM, odnosno da su troškovi zakupa za 2021. godinu iznosili 702,00 KM.
- Prema podacima koje je dostavio Grad Zavidovići⁵, utvrđeno je da je zakup poslovnog prostora koji je stranka koristila u Zavidovićima iznosio 230,00 KM mjesečno, tj. 2.760,00 KM godišnje. Stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala troškove zakupa za poslovni prostor u Zavidovićima u iznosu od 2.744,40 KM.
- Stranka nije iskazala troškove zakupa poslovnog prostora koji je koristila u Ključu u iznosu od 300,00 KM⁶.
- Stranka je iskazala troškove zakupa poslovnog prostora koji koristi Gradski odbor Tuzla za 23,08 KM manje od stvarnih troškova. Uvidom u dopis Grada Tuzla⁷, utvrđeno je da Savez za bolju budućnost BiH koristi poslovni prostor u Tuzli, površine 179,61 m², uz mjesečni zakup od 210,14 KM, što iznosi 2.311,54 KM godišnje. U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala troškove zakupa poslovnog prostora u Tuzli u iznosu od 2.288,46 KM.
- Uvidom u dostavljene podatke Grada Živinice⁸ utvrđeno je da troškovi zakupa poslovnog prostora iznose 51,76 KM mjesečno, odnosno za 2021. godinu 517,60 KM, a koje stranka nije iskazala u godišnjem finansijskom izvještaju i nije evidentirala u poslovnim knjigama.
- Savez za bolju budućnost BiH je troškove zakupa poslovnog prostora u Vogošći iskazao u iznosu od 117,00 KM, što je za 1.287,00 KM manje od ugovorene cijene zakupa. Uvidom u Ugovor o zakupu utvrđeno je da godišnji zakup poslovnog prostora u Vogošći iznosi 1.404,00 KM.
- U godišnjem finansijskom izvještaju Savez za bolju budućnost BiH je iskazao troškove zakupa u Visokom u iznosu od 1.008,00 KM, što je za 893,04 KM manje od ugovorenog iznosa zakupa. Uvidom u poslovne knjige i Ugovor o zakupu sa Gradom Visoko⁹, utvrđeno je da je

³ Dopis Općine Breza broj: 04/1-10-19-2306/22 od 03.08.2022. godine.

⁴ Dopis Općine Novo Sarajevo broj: 05-45-7675/2022 od 02.08.2022. godine.

⁵ Dopis Grada Zavidovići broj: 01-04-6/22-AP-78

⁶ Dopis Općine Ključ broj 02-45-1981/22 od 13.09.2022. godine.

⁷ Dopis Grada Tuzla broj 04-19-12390/22 NJ od 01.08.2022. godine.

⁸ Dopis Grada Živinice broj 01/1-04-4826/22 od 01.08.2022. godine.

⁹ Dopis Grada Visoko broj: 05-3-45-12/22 od 26.07.2022. godine.

mjesečni zakup poslovnog prostora iznosio 158,42 KM, odnosno da je godišnji zakup iznosio 1.901,04 KM.

- (7) Politička stranka nije vodila potpune i pravovremene evidencije o rashodima, što za rezultat ima pogrešno iskazane rashode u godišnjem finansijskom izvještaju, čime su prekršene odredbe člana 21., 22. i 23. Pravilnika.

U postupku pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja utvrđeno je da je stranka u poslovnim knjigama za 2021. godinu evidentirala račun iz 2016. godine, a da nije evidentirala sve rashode nastale u toku 2021. godine, što ukazuje da dio rashoda stranka nije evidentirala u momentu nastanka.

- Pregledom finansijskog izvještaja i poslovnih knjiga utvrđeno je da je Savez za bolju budućnost BiH u poslovnim knjigama evidentirao ukupne troškove u iznosu od 654.756,35 KM, dok je u godišnjem finansijskom izvještaju troškove iskazao u iznosu od 653.863,31 KM.

Kontrolom troškova stranke utvrđeno je da stranka u godišnjem finansijskom izvještaju nije prijavila dio troškova zakupa poslovnog prostora u Visokom u iznosu od 893,04 KM.

- Savez za bolju budućnost BiH je u godišnjem izvještaju i poslovnim knjigama, zbog pogrešnih evidencija, iskazao manje troškove za iznos od 12.600,00 KM.

Savez za bolju budućnost BiH je u poslovnim knjigama na kontu 128133-*Potraživanja za takse CIK* evidentirao početno stanje u iznosu od 18.500,00 KM, što je iznos koji je stranka uplatila po osnovu takse za učešće na Lokalnim izborima u 2020. godini. U 2021. godini Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je izvršila povrat sredstava od takse na račun stranke u iznosu od 5.900,00 KM. Stranka je za ovaj iznos umanjila potraživanje i na dan 31.12.2021. godine na kontu 128133- *Potraživanja za takse CIK* iskazala stanje u iznosu od 12.600,00 KM.

Stranka je trebala zatvoriti potraživanje i u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju iskazati trošak po osnovu takse, novčane kazne i sl. u iznosu od 12.600,00 KM.

- Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da je stranka u okviru rashoda iz prethodnih godina evidentirala troškove goriva u iznosu od 874,00 KM po računu dobavljača „Karamujić“ d.o.o. Gornji Rahić, Brčko DC broj: 5812/16 od 17.10.2016. godine, a koji se odnosi na nabavku dizel goriva u količini od 493,79 litara.

Pored navedenog, ističemo da stranka na kontu 128120-*Potraživanja za date avanse* na dan 31.12.2021. godine iskazuje saldo u iznosu od 57.884,27 KM¹⁰, što upućuje da nije vršila usaglašavanje svojih obaveza sa dobavljačima, odnosno da troškovi nisu evidentirani u poslovnim knjigama u periodu u kojem su nastali.

- (8) Savez za bolju budućnost BiH nije u godišnjem finansijskom izvještaju evidentirao i u poslovnim knjigama pravilno iskazao obaveze prema dobavljačima na dan 31.12.2021. godine, čime je prekršio odredbe člana 24. Pravilnika.

- Stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala obaveze prema Gradu Visoko u iznosu od 792,10 KM, a prema podacima koje je dostavio Grad Visoko obaveze stranke iznose 2.696,54 KM.

- Stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala obaveze prema dobavljaču Grad Tuzla, Služba za ekonomski razvoj u iznosu od 325,94 KM. Uvidom u Izvod otvorenih stavki dobavljača Grad Tuzla sa stanjem na dan 31.12.2021. godine, koji je stranka ovjerila, utvrđeno je da stranka ima preplatu u iznosu od 212,89 KM.

¹⁰ Saldo na ovom kontu na dan 31.12.2020. godine iznosio je 47.620,15 KM.

- Uvidom u podatke koje je dostavio Grad Živinice, utvrđeno je da Grad Živinice od Saveza za bolju budućnost BiH po osnovu zakupa poslovnog prostora potražuje sredstva u iznosu od 67,68 KM, dok stranka, u svojim poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju, nema evidentiranih obaveza prema ovom dobavljaču.

(9) Pregledom finansijske dokumentacije političke stranke, utvrđeno je da računi dobavljača, koji su knjigovodstvene isprave o nastalim poslovnim događajima, nisu ovjereni potpisom ovlaštenog lica za knjiženje i plaćanje.

Naime, utvrđeno je da računi dobavljača „Daani“ d.o.o. Sarajevo broj: 38/21 od 27.12.2021. godine u iznosu od 2.550,00 KM, dobavljača „Tradicija“ d.o.o. Višegrad broj: 55/21 od 12.11.2021. godine u iznosu od 3.276,00 KM i dobavljača „IC Štamparija Mostar“ d.o.o. Mostar broj: 21-360-001221 od 12.11.2021. godine u iznosu od 2.836,55 KM na osnovu kojih je Savez za bolju budućnost BiH evidentirao i platio troškove reprezentacije nisu ovjereni za knjiženje i nisu potpisani od strane lica koje je robu preuzelo.

(10) Kontrolom blagajne Centrale i odbora stranke u Brčko distriktu BiH utvrđeno je da blagajnički izvještaji nisu vođeni u skladu sa propisima o blagajničkom poslovanju, te da pojedine isplate nisu vršene na osnovu validne dokumentacije.

- Centrala stranke je u toku 2021. godine isplatila troškove dnevnica u inostranstvu u iznosu od 14.370,00 KM, putne troškove u inostranstvu u iznosu od 3.751,46 KM i usluge noćenja u iznosu od 12.993,56 KM, kao što je navedeno u nalazu a) stav (2).

Uvidom u izvršene isplate dnevnica i putnih troškova utvrđeno je da su isti isplaćeni na osnovu putnih naloga koji su izdati Edisu Ramoviću, Jasminu Kučukoviću, Mustafi Alihodži i Adisu Aliću. Prema podacima iz putnih naloga, navedena lica su više puta u toku 2021. godine putovala u Crnu Goru (Tivat) i Hrvatsku (Zagreb), te su im po tom osnovu isplaćene dnevnice u iznosima od 100,00 KM do 800,00 KM.

Takođe, uvidom u putne naloge utvrđeno je da je na nalogima kao svrha putovanja navedeno obavljanje službenog posla, a na pojedinim računima za smještaj je kao korisnik smještaja naveden naziv političke stranke, a ne lice koje je upućeno na službeni put.

Na osnovu navedenog nije moglo biti utvrđeno u koju svrhu su korištena finansijska sredstva stranke, odnosno da li su sredstva stranke utrošena isključivo za ostvarivanje ciljeva političke stranke.

- U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala promet blagajne u Brčko distriktu BiH: početno stanje iznosi 908,09 KM, ukupan promet ulaza iznosi 6.000,00 KM, ukupan promet izlaza iznosi 1.684,16 KM i stanje na dan 31.12.2021. godine iznosi 5.223,93 KM.

Kontrolom izvoda sa transakcionog računa utvrđeno je da je odbor stranke u Brčko distriktu BiH u toku 2021. godine više puta podizao sredstva sa transakcionog računa u ukupnom iznosu od 6.000,00 KM, a koja nisu bila potrebna za neometano tekuće gotovinsko poslovanje, te je postupio suprotno Uredbi o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem.

Podizanje gotovine sa transakcionog računa i njen polog na blagajnu vrši se u slučaju kada u blagajni nedostaju gotovinska sredstva za tekuće potrebe stranke.

- Kontrolom blagajne utvrđeno je da je stranka iz blagajne Brčko Distrikta platila ugostiteljske usluge po osnovu sljedećih računa: paragon blok broj: 380489 od 16.06.2021. godine dobavljača Trgovinska radnja „Boba“ Brčko u iznosu od 460,00 KM, i računa broj: 38195 od 23.12.2021. godine dobavljača „Tofita“ s.p., vl. Rikanović Nenad, Brčko u iznosu od 461,50 KM.

Gotovinskim plaćanjem izvršenih usluga u iznosu većem od 200,00 KM, Savez za bolju budućnost BiH je postupio suprotno odredbama Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem.

Pored navedenog, ističemo da nalozi isplate iz blagajne nisu potpisani od strane blagajnika i lica koje je novac primilo.

5.2 PREPORUKE

Preporučuje se Savezu za bolju budućnost BiH da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da finansijska sredstva obezbijedena za finansiranje stranke troši u skladu sa svojim programom i statutom,*
- *da se ne finansira iz zabranjenih izvora i donacija iznad zakonom propisanog limita,*
- *da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi pravilne i potpune evidencije o gotovom novcu, prihodima, rashodima i obavezama,*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i*
- *da sadržaj potvrde uskladi sa odredbama člana 6. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.*

KOMENTAR:

U ostavljenom roku, Savez za bolju budućnost BiH nije se očitovao na nalaze revizije i mišljenje revizora dato u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu.

Šef Odsjeka za revizijske poslove

Sanja Tošović

Revizor

Tanja Golijanin

Šef Službe za reviziju

Mr. sc Hasida Gušić